

РЕШЕНИЕ

№ 127

гр. Плевен, 20.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛЕВЕН, II ВЪЗ. ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на шести март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: ВЕСЕЛА ЛЮБ. САХАТЧИЕВА

Членове: РЕНИ М. СПАРТАНСКА
К. ИВ. ПЕТРАКИЕВ

като разгледа докладваното от К. ИВ. ПЕТРАКИЕВ Въззивно гражданско дело № 20244400500073 по описа за 2024 година

Производството е по чл.258 и следващите от ГПК.

С Решение № 1637/20.11.2023 г., постановено по гр. дело № 2341/2023 г. по описа на Плевенски районен съд е осъдил на основание чл.92 от ЗЗД вр. чл.19 от Договор за покупко-продажба от **.**.**** г., „****“ ЕООД, с ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: с. ***, ул. „****“ № 2 да заплати на „****“ ООД - гр. С., с ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. С., ж.к. „****“, бл.***, ап.***, представлявано от Т. К. сумата от 13 636,60 лв., ведно със законната лихва, считано от 27.04.2023 г. до окончателното изплащане, представляваща неустойка в размер на лихвата за забава в размер на 1,5% месечна лихва, изчислена до момента на окончателното изплащане на сумата по договора.

Осъдил е на основание чл.78 ГПК „****“ ЕООД, с ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: с. *** ул. „****“ № 2 да заплати на „****“ ООД - гр. С., с ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. С., ж.к. „****“, бл.***, ап.***, представлявано от Т. К. разноси в размер на 2225,46 лв., от които 545,46 лв. държавна такса и 1680,00 лв. адвокатско

възнаграждение.

Постъпила е въззивна жалба от „***“ ЕООД – с. *** чрез пълномощника адв. К. Д. от ПлАК против постановеното от Плевенски районен съд решение, в която се изразява становище, че същото е неправилно и незаконосъобразно.

Въззивникът посочва, че задълженията не са били оспорвани и не се оспорват по основание и размер, същите могат да бъдат изпълнени, но поради недобросъвестно и виновно поведение на ищеца „***“ ООД – гр. С. това изпълнение изисква свръх разходи на длъжника, които не е длъжен да носи, докато продължава недобросъвестното поведение на ищеца. Твърди, че неправилно първоинстанционният съд е интерпретирал двете съдебни решения на ВКС, за да обоснове изводите си, като се е позовал на обстоятелството, че фактурите са издадени в един предходен период, а именно месец април - месец юни 2022 г. с падеж **.**.**** г. и това е причината, поради която е можел да ги плати. Съдът, обаче, не е обърнал внимание на това, че има подписан договор и без да е налице такъв, няма да има и такава договорена неустойка.

Въззивникът счита, че състава на съда е следвало да разгледа задълбочено наведените пред него възражения, а не да проявява излишна загриженост за това, че същият има възможност да претендира вредите в размер на неустойката по реда на чл.403 от ГПК в случай, че предявеният иск, по който е образувано гр.д. № 140 /2022 г. по описа на ПлОС бъде отхвърлен с влязло в сила решение. Посочва, че цитираните от ищеца и състава на съда съдебни решения обосновават твърденията му, че липсата на плащане на вземанията, предмет на исковата претенция се дължи единствено на противоправния, но все още съществуващ заповар върху вземанията му за несъществуващо вземане на ищеца, поради което са налице предпоставките на чл.83 от ЗЗД и следва да бъде освободен от отговорност, тъй като съществуващото изпълнение на вземания на ищеца се дължи единствено на обстоятелствата, произтичащи от наложените обезпечителни заповари върху банковата сметка на ответника на основание Определение № 337/**.**.**** г. по т.д. № 140/2022 г. на Окръжен съд – гр. Плевен. Въззивникът твърди, че не дължи обезщетение за претендираните от ищеца вреди, тъй като никога не е оспорвал вземанията му, както и с поведението си не е дал повод за

образуване на настоящото исково производство, на т.д. № 140/2022 г. по описа на ПЛОС и на изпълнителното производство пред ЧСИ.

Моли Окръжния съд, да отмени изцяло обжалваното решение на Плевенски районен съд. Претендира направените деловодни разноски в настоящото производство, вкл. адвокатски хонорар.

В срока по чл.263 от ГПК е постъпил писмен отговор от въззиваемия „****“ ООД – гр. С. чрез пълномощника адв. Л. Г. от САК, в който се изразява становище, че въззивната жалба следва да бъде оставена без уважение, като неоснователна. Въззиваемият счита, че първоинстанционният съд е постановил правилно и обосновано решение, мотивирано със събраните по делото доказателства. Твърди, че е налице облигационна връзка между страните, основана на Договор от **.**.**** г., както и произтичащото от същата задължение за плащане на въззивника, както и няма спор относно датата, до която това задължение за плащане следва да се изпълни и последиците, които настъпват в случай на неизпълнение. В случая, съществен е въпросът относно причините, които са довели до забавеното изпълнение и доколко кредиторът е отговорен за същите. Безспорно е, че между наложения заповар на вземания по банкова сметка от **.**.**** г. и крайната дата, на която е можело да бъде изпълнено задължението за плащане - **.**.**** г. има съвсем кратък период от 11 дни, но въззивникът е дължал изпълнение по фактури, издадени месеци, преди датата на заповара, поради което е имал възможност да изпълни преди **.**.**** г. Липсват доказателства, че сумата на обезпеченото вземане е единствената сума, налична по банковата сметка на въззивника, за да се обоснове причинната връзка между наложения заповар и забавеното плащане.

На следващо място, въззиваемият посочва, че се касае за неизпълнение от страна на ответното дружество на задължения, произтичащи от Спогодба между страните от **.**.**** г., съответно, за защита на правата "****" ООД – гр. С., което в никакъв случай не може да бъде приравнено на недобросъвестност от страна на кредитора. Доколкото се касае за претендирано неизпълнение на договорно задължение от страна на въззивника, според въззиваемия е недопустимо той да се позовава на последиците от това обстоятелство, с цел да бъде освободен от отговорност за изпълнението на друго свое задължение. Наложена обезпечителна мярка,

за която въззивникът твърди, че е причина да забави плащането на задължението си е допусната от компетентен съд, след провеждане на нарочно производство. С оглед предпоставките, предвидени в чл.391 ал.1 от ГПК и конкретното произнасяне на съда по допускане на обезпечението, според въззиваемия очевидно се касае за претенция, която е подкрепена от убедителни писмени доказателства. При тези обстоятелства е несъстоятелно да се твърди недобросъвестно поведение от негова страна, доколкото действията и твърдения му са били обект на независим и безпристрастен контрол от страна на съдебен орган.

Въззиваемият навежда доводи, че за да е налице предпоставката на чл.83 ал.1 от ЗЗД е необходимо да е налице пряка причинна връзка между действията на кредитора и неизпълнението на длъжника. Счита, че в конкретния случай не е налице такава пряка причинна връзка между твърдяните недобросъвестни действия на кредитора и забавата на длъжника. Такава не може и да има, доколкото ограниченията, които въззивникът сочи, като причина за забавата си, са резултат от съдебен акт, а не на конкретни действия на "****" ООД – гр. С..

Въззиваемият посочва, че с оглед твърденията на въззивника и установеното по делото, са налични активи и имущество, многократно надхвърлящи като стойност наложения заповест за вземане по банковата сметка на въззивника, поради което няма как да докаже пряка причинна връзка между търпяната от него обезпечителна мярка и забавата да изпълни свое парично задължение. Заповестта върху вземане се налага само и единствено до размера на същото, съгласно чл.507а от ГПК и независимо от броя и наличността на банковите сметки на длъжника, за него няма последици, след като е постигната обезпечителната цел. Твърди, че доказателство за това е и обстоятелството, че въпреки наложения заповест, паричното задължение е платено от страна на ответното дружество.

В заключение, въззиваемият се аргументира с разпоредба на чл.81 ал.2 от ЗЗД, съгласно която липсата на парични средства за изпълнение на задължението не освобождава длъжника от отговорност. Обстоятелството, че последният разполага с имущество, което многократно надхвърля както задължението му по Споразумение от **.**.**** г., така и размера на наложената обезпечителна мярка доказва, че точното и навременно

изпълнение на задължението за плащане по Договора от **.**.**** г. е било възможно. Дори към датата на падежа на задължението - **.**.**** г., въззивникът да не е разполагал с налични парични средства, този факт не го освобождава от отговорността да извърши дължимото плащане, респективно да понесе отговорност за забавянето му.

Въззиваемият счита, че първоинстанционното решение е правилно и обосновано и моли Окръжния съд, да остави без уважение въззивната жалба, като неоснователна. Претендира направените разноси пред въззивната инстанция.

В открито съдебно заседание, въззивникът „****“ ЕООД – с. *** чрез пълномощника си адв. К. Д. от ПлАК, моли, да бъде уважена подадената въззивна жалба, като се отхвърли предявеният иск от „****“ ООД – гр. С.. Претендира направените разноси за настоящата инстанция.

В открито съдебно заседание, въззиваемият „****“ ООД – гр. С. чрез пълномощника си адв. Л. Г. от САК, моли, да бъде оставена без уважение въззивната жалба, като неоснователна. Счита първоинстанционното решение за правилно и обосновано и моли, същото да бъде потвърдено. Претендира направените разноси.

Окръжният съд, като прецени доводите, изложени в жалбата и доказателствата по делото, намира за установено следното от фактическа страна:

Въззивната жалба е подадена в законоустановения срок от активно легитимирана страна, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество същата е неоснователна.

Съгласно нормата на чл.269 от ГПК, въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Обжалваното първоинстанционно решение е валидно, тъй като не е постановено в нарушение на правни норми, които регламентират условията за валидност на решенията – постановено е от съд с правораздавателна власт по спора, в законен състав, в необходимата форма и с определеното съдържание.

Предметът на настоящото производство обхваща решението изцяло.

Въззивната инстанция приема, че обжалваното решение е допустимо,

тъй като са били налице положителните предпоставки и са липсвали отрицателните за предявяване на исковата молба, а съдът се е произнесъл именно по исковата молба, с която е бил сезиран, поради което няма произнасяне в повече от поисканото.

Настоящата съдебна инстанция намира, че правните изводи на първоинстанционния съд, формирани въз основа на установената фактическа обстановка са правилни. В обжалваното решение са обсъдени всички доводи и възражения на страните и е направен обоснован на доказателствата извод за неоснователността на предявения иск, който извод се споделя и от настоящата инстанция.

От събраните писмени и гласни доказателства, правилно Районен съд - Плевен е приел за установено следното:

Предявен е иск от “****” ООД - гр. С., с ЕИК *** против „****“ ЕООД – с. ***, с ЕИК *** с правно основание чл.92 от ЗЗД за заплащане на сумата от 13 636,60 лв., представляваща обезщетение за забавено изпълнение на задължения за плащане по Договор за покупко-продажба от **.**.**** г., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на завеждане на исковата молба до окончателното ѝ изплащане.

Не се спори по делото, че страните се намират в облигационни отношения, видно от представения по делото Договор от **.**.**** г., по силата на който ищцовото дружество „****“ ООД – гр. С. в качеството си на продавач се е задължил да продаде на ответното дружество „****“ ЕООД – с. *** в качеството на купувач на препарати за растителна защита, семена и торове, специфицирани по вид, количество, цена и срок на плащане, определени във фактурите и стоковите разписки. Съгласно договора, в чл.18 от същия, страните са договорили, че срокът за окончателното заплащане на закупените препарати и семена по силата на този договор е фиксиран в издадените фактури.

Не е спорно, също така, а се установява и от представените по делото с исковата молба фактури, неоспорени от ответника, че в периода **.**.**** г. – **.**.**** г., ищцовото дружество е продало на ответното дружество препарати на обща стойност 197 330,80 лв. Не е спорно, че падежът за всички процесни фактури е **.**.****г.

Не е спорно между страните, че на **.**.**** г. ответното дружество е

заплатило на ищеца дължима сума в размер на 11 330,00 лв., а на **.**.**** г. ищецът е получил плащане от ответника в размер на 186000,80 лв.

Видно от приложения по делото договор, съгласно чл.19 от същия, след изтичане на срока за плащане, определен във фактурите, тече лихва за забава в размер на 1,5 % месечна лихва, изчислена до момента на окончателното изплащане на сумата по договора или изпълнение вместо плащане. Не е спорно между страните, че неустойката, изчислена съобразно договореното в чл.19 е в размер на 13 636,60 лева.

Спорно по делото е дължима ли е процесната неустойка и с оглед направеното от въззивника „****“ ЕООД – с. *** възражение, дали в случая, неизпълнението се дължи и на обстоятелства, за които кредиторът е отговорен.

Основателността на иска по чл. 92 ал.1 от ЗЗД е обусловена от наличието на следните кумулативни материалноправни предпоставки: наличие на валидно възникнало между страните облигационно правоотношение по сключен между тях договор; точното изпълнение на задълженията на ищеца по договора; наличие на уговорени между страните валидни клаузи за неустойки; настъпила изискуемост на задълженията по договорите в претендирания размер, както и неизпълнение на същите от страна на ответника.

С оглед приложените в първоинстанционното производство, безспорно е установено възникнало облигационно правоотношение между страните, видно от Договор от **.**.**** г., както и изпълнението от страна на въззиваемия „****“ ООД – гр. С. на задълженията по договора да достави на въззивника „****“ ЕООД – с. *** препарати за растителна защита, семена и торове, видно от приложените фактури, които са с падеж на плащане – **.**.**** г., когато е настъпила и изискуемостта на задълженията. Видно от Договор за покупко-продажба от **.**.**** г., сключен между страните по делото, в чл.19 от същия е уговорено, че след изтичането на срока за окончателно заплащане на закупените препарати и семена, фиксиран във всяка една от издадените фактури, върху общо дължимата сума в легова равностойност, определена към датата на падежа на плащането, тече лихва за забава в размер на 1,5% месечно, изчислена до момента на окончателното изплащане на сумата по договора или изпълнение вместо плащане.

Досежно, обаче, последната от кумулативно предвидените предпоставки, Окръжният съд изцяло споделя доводите на първата инстанция, че тъй като падежът по процесните фактури е **.**.**** г., а плащанията са извършени на **.**.**** г. и на **.**.**** г., то действително, въззивникът „****“ ЕООД – с. *** не е изпълнил в срок задължението към въззиваемия „****“ ООД – гр. С., поради което дължи неустойката, предвидена в договора и тъй като същата е договорена между търговци, то тя не подлежи на доказване.

Действително е налице обезпечение, допуснато на **.**.**** г., като падежът на процесните фактури е **.**.**** г., т.е. един съвсем кратък срок от 11 дни, но същевременно, фактурите, по които въззивникът „****“ ЕООД – с. *** дължи изпълнение са издадени в един предходен период, преди датата на запора, а именно месец април – месец юни 2022 г. От значение е и факта, че въпреки наложения заповор, през месец декември 2022 г. и през месец февруари 2023 г., въззивникът е заплатил задълженията си по процесните фактури, което и според настоящата инстанция е индиция за това, че същият е имал възможност да плати.

Правилно, Плевенски районен съд е приел, че не може кредиторът „****“ ООД – гр. С. да бъде отговорен за наложения заповор, тъй като обезпечението е допуснато от съда и то при определена на основание чл.391 ал.2 вр. ал.1 т.2 от ГПК парична гаранция, т.е. ограниченията, които търпи въззивника „****“ ЕООД – с. *** са в резултат от съдебен акт, а не от конкретни действия на въззиваемия „****“ ООД – гр. С..

Не на последно място, следва да се има предвид и разпоредбата на чл.81 ал.2 от ЗЗД, съгласно която обстоятелството, че длъжникът не разполага с парични средства за изпълнение на задължението, не го освобождава от отговорност. Смисълът на неустойката е да се определи обезщетението за вреди от конкретно неизпълнение на договорно задължение без те да се доказват. В случая, за страните е ясно какъв ще е размерът на неустойката и те са постигнали съгласие за това. В този смисъл, дори към **.**.**** г. въззивникът „****“ ЕООД – с. *** да не е разполагал с налични парични средства, този факт не го освобождава от отговорността да извърши плащане, респективно, да понесе отговорност за забавянето му.

С оглед изложеното, Окръжният съд приема, че обжалваното решение

на Плевенски районен съд е валидно, допустимо и правилно и следва да бъде потвърдено.

При този изход на делото, въззивникът „****“ ЕООД – с. ***, ЕИК *** следва да заплати на въззиваемия „****“ ООД – гр. С., ЕИК *** направените деловодни разноски за настоящата инстанция в размер на 1680,00 лв. с ДДС за адвокатско възнаграждение, съгласно списък на разноските по чл.80 от ГПК.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА на основание *чл.272 от ГПК* Решение № 1637/20.11.2023 г., постановено по гр. дело № 2341/2023 г. по описа на Плевенски районен съд, като **ЗАКОНОСЪОБРАЗНО**.

ОСЪЖДА „****“ ЕООД, с ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: с. *** ул. „****“ № 2 **ДА ЗАПЛАТИ** на „****“ ООД - гр. С., с ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. С., ж.к. „****“, бл.***, ап.*** направените деловодни разноски за настоящата инстанция в размер на 1680,00 лв. с ДДС за адвокатско възнаграждение, съгласно списък на разноските по чл.80 от ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред ВКС на РБ в едномесечен срок от съобщението до страните, че е изготвено по реда на чл.280 и следващите от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____